

ספר יונה פרק ג: יונה ואנשי נינוה Yonah and the Ninevites

(8) וַיְהִי דְבַר ה' אֶל־יוֹנָה שֵׁנִית לֵאמֹר: (9) קוּם לֵךְ אֶל־נִינְוָה הָעִיר הַגְּדוֹלָה וְקֵרָא אֵלֶיהָ אֶת־הַקְּרִיאָה אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹבֵר אֵלֶיךָ: (10) וַיִּקֶם יוֹנָה וַיֵּלֶךְ אֶל־נִינְוָה כַּדְּבַר ה' וְנִינְוָה הִיא עִיר־גְּדוֹלָה לְאֱלֹהִים מֵהֶלֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים: (11) וַיִּחַל יוֹנָה לְבֹא בְעִיר מֵהֶלֶךְ יוֹם אֶחָד וַיִּקְרָא וַיֹּאמֶר עוֹד אַרְבָּעִים יוֹם וְנִינְוָה נִהְפָּכֶת: (12) וַיֹּאמְרוּ אֲנָשֵׁי נִינְוָה בְּאֱלֹהִים וַיִּקְרָאֵם וַיִּלְבְּשׂוּ שִׁקִּים מְגֹדִלִם וְעַד־קַטְנָם: (13) וַיִּגַע הַדְּבַר אֶל־מֶלֶךְ נִינְוָה וַיִּקֶם מִכְסָאוֹ וַיַּעֲבֵר אֶת־אֲדָרְתוֹ מֵעָלָיו וַיִּכֶס שִׁק וַיֵּשֶׁב עַל־הָאֶפֶס: (14) וַיִּזְעַק וַיֹּאמֶר בְּנִינְוָה מִטַּעַם הַמֶּלֶךְ וּגְדָלָיו לֵאמֹר הָאֲדָם וְהַבְּהֵמָה הַבְּקָר וְהַצֹּאן אֵל־יִטְעֲמוּ מֵאוֹמָה אֲלִירְעוּ וּמִים אֵל יִשְׁתּוּ: (15) וַיִּתְכַּסּוּ שִׁקִּים הָאֲדָם וְהַבְּהֵמָה וַיִּקְרָאוּ אֶל־אֱלֹהִים בַּחֲזָקָה וַיֵּשְׁבוּ אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הַרְעָה וּמִדְּחַמְסֵם אֲשֶׁר בְּכַפֵּיהֶם: (16) מִי יוֹדֵעַ יִשׁוּב וְנָחַם הָאֱלֹהִים וַיֵּשֶׁב מִחֲרוֹן אָפוֹ וְלֹא נֹאבֵד: (17) וַיִּרְא הָאֱלֹהִים אֶת־מַעֲשֵׂיהֶם כִּי־שָׁבוּ מִדַּרְכָּם הַרְעָה וַיִּנָּחַם הָאֱלֹהִים עַל־הַרְעָה אֲשֶׁר־דָּבַר לַעֲשׂוֹת־לָהֶם וְלֹא עָשָׂה:

1 And the word of the LORD came unto Jonah the second time, saying: 2 'Arise, go unto Nineveh, that great city, and make unto it the proclamation that I bid thee.' 3 So Jonah arose, and went unto Nineveh, according to the word of the LORD. Now Nineveh was an exceeding great city, of three days' journey. 4 And Jonah began to enter into the city a day's journey, and he proclaimed, and said: 'Yet forty days, and Nineveh shall be overthrown.' 5 And the people of Nineveh believed God; and they proclaimed a fast, and put on sackcloth, from the greatest of them even to the least of them. 6 And the tidings reached the king of Nineveh, and he arose from his throne, and laid his robe from him, and covered him with sackcloth, and sat in ashes. 7 And he caused it to be proclaimed and published through Nineveh by the decree of the king and his nobles, saying: 'Let neither man nor beast, herd nor flock, taste anything; let them not feed, nor drink water; 8 but let them be covered with sackcloth, both man and beast, and let them cry mightily unto God; yea, let them turn everyone from his evil way, and from the violence that is in their hands. 9 Who knoweth whether God will not turn and repent, and turn away from His fierce anger, that we perish not?' 10 And God saw their works, that they turned from their evil way; and God repented of the evil, which He said He would do unto them; and He did it not.

The questions:

- 1) Why is יונה believed?
- 2) Why does he only go one third of the way into the town?
- 3) What is the significance of "40 days" (LXX: 3 days!)
- 4) Why does the king react the way he does and what is the significance of the personal actions he takes
- 5) Why is the name אלקים used throughout - and not 'ה'? The sailors called out to 'ה'!
- 6) What is the significance of his edicts and their sequence?
- 7) Specifically, why do the animals have to fast? Why do they wear sackcloth?
- 8) To whom are the people (and animals?) expected to call out?
- 9) How is the Ninevites' behavior similar to that of the sailors' – and how is it different?
- 10) If the king (and people) knew that they were a lawless society and that God would punish them for that, why did it take a (foreign) prophet to "wake them up"? And if they weren't aware of it, what changed at this point?

(1) ר' יצחק אברבנאל יונה ג

~~עיר ויגורשיה ושמו תהיה נהפכת~~ והקריאה הזאת היתה החלטית מבלי תנאי כלל ומה שנראה לי לומר בהיתר השאלה הראשונה התלויה בייעוד הזה הוא על אחד משני פנים האחד שהיה הייעוד בפשוטו שבזמן ארבעים יום נינוה תהיה נהפכת בהכרח ממה שהיא עתה לפי שאם אנשיה ישובו בתשובה תהיה נהפכת במעשיה ותכונה מרעה לטובה וממרשעת לצדקת וצדק א"כ הייעוד שאמר ונינוה נהפכת מלשון ונהפכה לאיש אחר נהפך לבי בקרבי ואם לא יעשו תשובה תהיה נהפכת כמהפכת סדום ועמורה ויתקיים הייעוד הזה על כל פנים וכדי שמילת נהפכת תכלול שתי המובנים לא צוה השם לנביא שיקרא ונינוה נהפכת כמהפכת סדום ועמורה אלא נהפכת בסתם רוצה לומר שבהכרח בזמן ארבעים יום תהיה נהפכת אם בעיניה שתעשה תשובה ותהפך במעשיה ואם ביישובה ~~ידנה גורה זאת לא~~

(2) תלמוד ירושלמי (וילנא) מסכת תענית פרק ב

אמר רבן שמעון בן לקיש תשובה של רמיות עשו אנשי נינוה

מה עשו?

רבי חונה בשם ר"ש בן חלפותא העמידו עגלים מבפנים ואימותיהם מבחוץ סייחים מבפנים ואימותיהם מבחוץ

והוון אילין געיי מן הכא ואילין געיי מן הכא
(והיו אלו גועים מכאן ואלו גועים מכאן)

אמרין אין לית מתרחם עלינו לינון מרחמין עליהון
(אמרו: אם אין אתה מרחם עלינו, אין אנו מרחמים עליהם)

הה"ד [יואל א יח] מה נאנחה בהמה נבכו עדרי בקר וגו'.